

Malmö stad
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Datum

2026-05-18

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2026-7394

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Utrikesdepartementet - Remittering av
promemorian En översyn av det konsulära
regelverket (Ds 2026:6)
STK-2026-613**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till en större tydlighet kring vem som har rätt till konsulärt bistånd och vilka avvägningar som ska göras vid denna bedömning.

Enligt förslaget på ny lag om konsulärt ekonomiskt bistånd ska liksom idag konsulärt ekonomiskt bistånd endast kunna ges om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Detta framgår av 6 § i förslaget till nya lag. Detsamma gäller för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Redan idag hänvisar Utrikesdepartementet enskilda till socialtjänsten i Sverige för insatser som bör falla inom ramen för konsulärt ekonomiskt bistånd. Att utge bistånd till en enskild i utlandet som inte har tillgång till sitt bankkonto eller bankkort medför stora praktiska svårigheter för socialtjänsten. I många fall bör således en svensk beskickning på plats ha bättre förutsättningar att utge lämpligt konsulärt bistånd eller konsulärt ekonomiskt bistånd. Mot denna bakgrund finns ett behov av att tydliggöra att konsulärt ekonomiskt bistånd har företräde framför ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen.

I promemorian redogörs för när en socialnämnd har ett fortsatt ansvar för personer och i synnerhet barn som befinner sig utomlands. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar promemorians bild av i vilka fall som socialnämnden har ett fortsatt ansvar för barn som är bosatta i kommunen, samt i vilka situationer som socialnämnden kan efterfråga assistans från UD. Samtidigt vill nämnden påtala att varje sådan situation är svårbedömd då möjligheten att agera skiljer sig från land till land utifrån respektive lands anslutning till relevanta konventioner.

I sammanhanget vill nämnden understryka att det för socialnämnden är svårt att verka utomlands för att exempelvis kunna göra en skyddsbedömning gällande ett barn. Därför efterfrågas en tydligare reglering gällande hur UD kan bistå en socialnämnd i utredningar när barn riskerar att fara illa och där socialnämnden, utifrån barnets hemvist, har mandat att agera.

I den del som kommunens verksamhet berörs av den konsulära verksamheten innebär förslagen enligt promemorian inte någon förändring utan endast en kodifiering, alltså förtydligande, av gällande praxis. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar denna bedömning.

Utredningen innehåller ingen analys av konsekvenser för barn eller konsekvenser för jämställdheten. Arbetsmarknads- och socialnämnden vill dock peka på att konsulärt stöd och konsulärt ekonomiskt bistånd kan vara enda möjlighet för enskild att ta sig tillbaka till Sverige efter att ofrivilligt förts ut ur landet eller hållits kvar i utlandet mot sin vilja. Speciellt de som är särskilt utsatta, exempelvis på grund av hedersrelaterat våld eller förtyck. Det gäller även i fall då en person befunnit sig utanför Sverige under en sådan tid att de inte längre är bosatta i någon svensk kommun och har rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Det är därmed positivt att det vid en rimlighetsbedömning av rätten till konsulärt ekonomiskt bistånd bör beaktas om en person är särskilt utsatt, exempelvis på grund av hedersrelaterat våld eller förtyck. Arbetsmarknads- och socialnämnden menar därför att en sådan omständighet bör väga tungt vid bedömningen av rätt till konsulärt ekonomiskt bistånd.

Ordförande

Sedat Arif

Direktör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]